

MERKVRYSZ POLSKI ORDYNARYNY.

Od dnia 30. MARTII do 6. APRILIS. 1661.

Z *Mádrydu* 5. *February*. 1661.



As Dwor nie tráci nádzieie o przyiá-
źni Angielskiej/ y owšé Krol ná znak
Konfidenciey/ posłał Angielskiemu
Rezydentowi podarunkiem 8. Koni
nie dawno z Neápolim przyprowa-
dzonych.

Był popis nášego woyska w
Bádaios, y pokazue sie effectiue 16. ty-
siecey Piechoty/ a 7. tysiecey Konnych
przytym 60 stuk dział. To woysko
ma bydz rozdzielone ná dwie części/ chcąc Krol Portugalia
ze dwuch stron wojować.

Z *Lisbony* 8. *February*, 1661.

Powrócił w tych dniách Posel Vláš ze Fráncyey/ y przy-
prowadził z sobą z Normándiey 300. Officyerow/ y Koni
niemáto. W nagrode iego záslug y práce dał mu záraz Dwor
mieysce w Rádzie tájemney/ y Prezydencya nádmorska oráz
jemu Konferowát.

Comes de Schomberg wszedł z woyskiem ná grunt nie-
przyiacielski/ y opánował śániec/ Ktory tak rok Hiszpánowie
nád Rzeka Guadiana rzucili/ bez wszelákiey albo bardzo má-
ley resistenciey.

Z Kopenhagen 17. Februarii, 1661.

Z Woysk / ktore przedtym ta Korona miała / nie zatrzymano tylko trzy Regimenty; Jeden na Gwardya Krolewska pod Generalem Leytnantem Mefeltem; Drugi na Gwardya Krolewey pod Grasssem de Rantzau; a trzeci na Gwardya Krolewica Successora / pod Pułkownikiem Guldenlew. Regimenty zaś Generatów Schaká y Eberszteina zatrzymać mają / ale obrocone będą we dwie chorągwie: Fortyfikacja zaś zamek Kronenburski ze wsytkiem przynależnościami mając trochę za podeyrzana te woynie / ktora Szwedowie grozą Miastu Bremowi / dla roznie między nami świezo zachodzącej o demolicja pewnego fiancu podczas przestłych wojen nad rzeką Elba rzuconego.

Z Stokolmu 20. Februarii, 1661.

M Ostiewski Goniec wiawszy odprawy / niedawno zstad Odięchát. Odestany jest do Kommissarzow naszych w Inflanciech będących / zdoładem / że y Postowie wielcy Moskiewscy tamże z tymiż Kommissarzami / ktorzy plenipotencya generalna mają na Traktaty / znośić się będą mogli.

Dwor tuteżny delibruie teraz około Homagium od Miasta Bremy Cesarzowi oddanego / za to mając / że nie bez ubliżenia prawa supremi Domini ktorego Szwecya nad tym Miastem pretenduie / stało się to.

Z Paryża 25. Februarii, 1661.

W Tiedziels miesopustna przyiechát tu Książę de Andziu z Krolowa y z Krolewną Angielską / ktore od Krola y od Krolewey wdzięcznie są przyiete.

Madzieia mała / by Kárdynał Mázaryni miał się z tey choroby wylezec / co dzien jest słabszy / a chociaż na śmiertelney poscieli toż szczęście przecie mu postuguie / z ktorego miał kompana nierozdzielnego za zdrowia: Po wydaniu bowiem Madamoizelli Maryey de Mancini za Książcia Colonnego / wydał druga Siostrzenica Madamoizelle Hor

ensia za Generatá Artyleryey Korony Francuskiej Syná
Máresalá Francuskiego de la Miliarae, ktory ma zwać sie Má-
zarynim y herbem tego domu sie pieczętować; Trzecia zaś
Mádamoisellá Maryanná poydzie podobno za Książecią de
Bouillon, z ktorym Traktaty są bárdzo blisko skonczenia.
Siestrzeniec tego z Kieżną wielkiego Domu o Matzenstwo
traktuje/ á moze kieżście ták dlugo ieszcze Kárdynátowi pó-
stuzyc/ ze ták dlugo pozynie áz towfytko skutek swoy wezmie.
Pröponuia Postowie Holenderscy scista lige z tą Korona/
ymo iua do niey niewaiá poważne; Leć Dwor wśelákie
Traktaty w krotka dylacya puścza dla niebezpiečney cho-
roby przerečzonego Kárdynata.

Z Hagi 2. Marty, 1661.

Pisali Stány do Postow swoich w Hispániey będących/ zeby
sie vpominali záptaty trzech millionow libr Niderland-
stich/ ktore Krol tamtečny obiecat Książeciu de Oranges przy
pokoju Munsterkim w nágródę zatrzymaneg sobie Márgrab-
stwa de Berg. Kazáno im oraz odpráwic sie pretko/ ponie-
wasz spraw zádných do traktowania tam nie maia: A co sie
tyče kontrowersyey okolo gránic vltra Mosam. tá nie moze
bydź decydowana iedno tu/ gdzie od Posta Hispanskiego iest
záčeta. Okolo pokoju z Portugalia nie twápiá sie Stány/
áni deklarua swoiey intencyey/ bo nie wśyttkich Prowincyi ná
to iest zgoda; á druga/ ze pátrza porzečách co za koniec be-
da miały Traktaty Portugalskie z Anglia/ ná ktore dla inte-
ressu swego maia pilne ok.

Z Londynu 4. Marty, 1661.

Stánał Traktat Ligi miedzy tą Korona á Korona Duni-
ska ná wzájemna obrone / trzydzięci Artykulow w sobie
maiacy/ miedzy ktoremi iesty ten/ ze z obu stron poddáni będą
mogli w obudwu Pánstwach hándle wśelákie wieść zá rowne-
mi wolnościami y libertacyami od ciężarow.

W Parlamencie Szotskim Constytucye tákiesá iuz po-

postanowione. Naprzód Passowano wszytkie postanowie-
nia od Stanow tey Korony uchwalone od Roku 1645. aż do
tego czasu/ iako to bez bytnosci y konsensu Krolewskiego / a
za tym przeciwko Prawu Koronnemu uczynione. 2. Postanowiono/ na tymże Prawie zasadzając się/ iż napotym zas-
den Parlament nie będzie ważny / kiedy nie będzie od Krola
złożony/ y uchwały jego od Krola approbowane y po-
twierdzone/ iako ten ktory ma pierwszy y naprzednieyszy głos
nie pozwalający. 3. Ma także Krol wiecznymi czasami mieć w
mocy Parlamenti składać y one kończyć/ kiedy mu się będzie
zdało żeby sprawy Koronne tego potrzebowały. 4. Krolowi
samemu ma należec vrzedy wszelkie konferować tak Ko-
ronne iako ziemskie. 5. Krol sam iako przedtym od nie pa-
mietnych czasow bywalo/ ma mieć w mocy woyska zebrać/
one lądem y morzem wedle zdania swego wystawić/ woynie
zacząć/ a one lubo wiecznym pokojem lubo przymierzem do
czasu/ skonczyć; Lige z Cudzoziemskimi Potentatami za-
wrzeć/ y one zruć; a fortece y Miasta swoim żołnierzem o-
pátrzyć. 6. Poddani ktoreykolwiek kondycyey y praemi-
nencyey nie mają się wazyc do traktatow zadnych z obcymi
Potentatami przystepować/ y one kłudować bez wiedzenia
y konsensu Krolewskiego pod winą nullitatis & rebellionis.

Z Neapolim 8. Martii. 1661.

X Jazé Colonna Koniuszy Korony Neapolitańskiej za-
wárt kontrakt Pupná z Kizzećiem de Monaco dobr len-
nych/ ktore miał in Regno Neapolitano odbierać/ wedle opie-
wania Traktatow pokoiu v gor Pireneysskich zawártego.

Z Hámburku 11. Marty, 1661.

P Oset Francuski ze Szwecyey powracający/ wyiechał z tad
przed wczorem ku Paryżowi. Także General Wirz w kil-
ka dni przed nim tu tedy przeiechał ku Gotorpowi w Holsa-
cyey z konferencyi z Konigsmárkiem powracając/ a na po-

grzeb

grzeb Książęcia Holstynskiego Oycá Krolowey Szwedskiej iá-
dac.

Z Rzymu 12. Marty, 1661.

W Niedziele przesła przyjechał Kuryer z Paryża do Kar-
dynata Colonnego z Intercyzą Mążenstwa między
tymże Książciem a Madamoyseł Maryą de Mancini/ za Kon-
senssem obojga Krolow od których te dwa Domy mają swoje
dependencja/ umowioneg; Ktora intercyza we wtorek przy by-
tności wielu Kardynałow iego pokrewnych y powinnych/ tu-
dzież y Postow Cudzoziemskich przyieto. We Srode zaś Kar-
dynalowie Colonna y Mancyni oznaymili to ná audiencyey
Papieżowi. Zaraz potym odprawili Kuryera/ a postali ple-
nipotencya Postowi Hispańskiemu do Paryża ná rekowiny.

W tenże dzień Wćiec S. przy processyách Duchowienst-
wa wszytkiego/ Kardynałow/ Postow Cudzoziemskich/ Książ-
zat Rzymskich/ y niezliczonym zgromádzenu ludu rozmaiteg/
obchodził jubileusz/ náznáczone Kóścioły pieśo nawiedzájac.

Marcheze Mattei Posel CesarSKI puścił sie ztąd do Floren-
cyey/ gdzie też instancye o posittkach przeciwko Turkowi/ kto-
re tu wnosil/ tamże też wniesć ma.

Z Kolna 14. Marty 1661.

W Wyśła Hispańskie gromádzá sie bardzo okolo Liedzie,
także z Brabancyey do Flandryey Żotnierze wstawi-
ćnie przechodzą: A choć Anglikowie obawiaia sie ze ná
Dunkierk tá burza pádnie/ nie wiedzieć iednak dotąd nic
pewnego.

Z Frankfortu 17. Marty, 1661.

S tu Deputáci Kurfirsta Brandeburskiego/ ktorzy goraco
okolo tego chodzą/ aby tenże Kurfirst przyiety był do Li-
gi Rhenkiej: Kontradyktua temn niektorzy bádzo; a dru-
dzy pozwoliliby ná to/ bez powinności iednak posittkow w sprá-
wach ieg prywatnych ktoreby do wzruszenia pokoju Niemie-
ckiego nie należały.

Z Wenecyey 19. Marty. 1661.

Przyjechał tu z Rzymu Monsieur Colbert, y we Wtorek przesyłtu Paryżowi wyjechał. Listy z Kandyey oznajmują że Chłopstwo tamtey Insuly/ktore sie było na naszą stronę deklarowało, nie mogąc tak przedko od naszych bydź posilkowane/ znowu Turkom sie poddało. Przygotowanie wielkie do wojny Porta Othománská czyni/ y lubo to głos pospółity jest że do Węgierskiej ziemie y Siedmigrodskiej zmierzają/ przecie my obawiamy sie że na ostatku na nas sie zwala.

Przeciwko nam dwa Mandaty wysły też od teyże Porty niedawno; iednym/ zakazuje do swych Państw przywozić towarow wszelkich choć przez trzecie rece/ktore v nas sa robione. Drugim rozkazuje Grekom poddanym/ktorzy po Insulach w Arcipelagu mieszkają/ aby ani haraczu zadnego ani żywności zadnych naszym nie dawali/ ale żeby sie po fortecach retymowali y tam sie ze wszytkim przeniesli; Tym zaś v ktorych fortec niemań wyprowadzić sie do Natoliej kaze. Chcąc sie tedy Senat opatrzyć za wczasu na przyszle potrzeby/ publikował Uniwersaty swoje/ że ktoby miał pieniądze v siebie leżące y chciałby ie in fidei publicam dać na płac roczny po 6. od sta/ że wezmie Rzeczpospólita od nich 3 kila milionow.

Przez Bosnia dochodzą nas awizy/ że w Cerkauzie Turckim w Konstantynopolu zaczął sie trasunkowy ogień/ przez ktory wiecey niż czterdzieści nowo zrobionych galer zgorzało.

Z Gdanská 23. Marty, 1661.

Lubo dawno od naszego Dworu sa naznaczeni Kommissarze do komponacyey Przyiacielskiej tych roznić/ktore około Posty z Kurfirstem Brandeburskim zachodzą / y choćiasz też przyjechał tu Sekretarz ieden Brandeburski/ za dney iednak niema na to instrukcyey/ ani o zadnych Kommissarzach tam tey strony niesłychać; z ktora zwłoka bardzo sobie testnia tak nasi iako y obcy kupcy.

Z Wiedniá 28. Marty. 1661.

K Urfirstowie/ Xiążęta & Status Imperii widząc sami nie podobienstwo Seymowania teraz/ kiedy Cesarzowi przypadnie podobno potrzeba osoba swoja w pole wynieść/ odstąpiuia swoje o Seymie instancye/ a kontentowaliby się deklaracya/ że za Rok Seym złożony będzie; Leż y na to Dwor tuteżny/ niewiedząc co ztym może przypaść/ obligować się nie chce.

Listy z Prespurku 24. tegoż miesiąca pisane/ oznajmują/ że 25. tysięcy Turkow przeprowiło się na te strony Dunaju pod Budzyniem.

Z Warszawy 28. Marty, 1661.

S Podziwiamy się tu przedko Jego Mści Pana Woiewody Ruskiego z Ukrainy. Przyjechał tu ztym P. Pisarz Woyska Zaporowskiego od P. Hetmana tegoż woyska na miejsce jego postany/ gdyż samemu nie dopuszczają słabe zdrowie iako też y motus Ządnieprskie oddalić się od swoiey rezydencye/ przetoż y w osobie swey stawić się nie może do Krola J. M: do ktorego na pilna konferencya był wołowany. Poczawszy iednak P. Pisarz dostateczną informacya woli K. J. M. około dyspozycyey Woyny y wskromienia buntow Ządnieprskich powrócił w tych dniach do woyska. Co dzień wiekša pokazuje się nadzieia że Ukrainą do dawney szczęśliwości y spokoienia przedko przychodzić ma; postali bowiem Kozacy świeżo powtorne listy/ ktore od Czara Moskiewskiego pisane są do Starshyny Ządnieprskiej w posłuszeństwie K. J. M. y w iedności woyska Zaporowskiego będącye/ buntuiąc ich do ztłamania powinney poprzyjęzoney wiary y do powstania przeciwko Rzeczypospolitey/ y przeciwko sobie samym. Czego oni nie słuchali/ y Listy do nog Jeg Krolewskiej Mści przez swoich wmyślnie wystanych/ porzuciwszy/ nowa dali swoiey stateczności y Wiary probe.

Jch MM. Panowie Postowie Krola Jego Mści do Konstantynopola y do Krymu wyprawieni/ dla zamieszkania Wotostkich y niebezpieczeństwa drog / na granicach Podolskich

dołskich dotąd się bawia. Wpatrzył był znać Dworzda
leka te trudności/ kiedy dobrze przed nimi wyprawił Gonca
do Konstantynopola z listami/ dając znać Porcie Otomań-
skiej że Posel Wielki iedzie/ a oznajmując oraz wiktorya o-
trzymana nad Moskwa y ich Generalem Szeremetem / z
kongratulacya zycźliwej asistencyey/ ktora Rzeczpospolita
wznata przy takowym dziele po Woyskach Tatarskich; O
ktorym Goncu mamy iuz wiadomosc ze na miejscu szesli-
wie stanat.

Z Krakowa 6. Aprilis 1661.

Skonczył sie w Piątek przesył szesliwie Seymił ruce-
żnego Woiewodztwa; na ktorym obrano Postow na Seym
J. M. P. Jana z Piestowey Skaly Wielopolskiego/ Bieckiego/
Bochenkiego Staroste.

J. M. P. Władysława Lubowieckiego/ Sedziego Ziem-
skiego/ Krakowskiego.

J. M. P. Jana Odrowasę Pieniążka / Starbnika Prze-
myskiego.

J. M. P. Jana Tomistawskiego/ Podstarościego Kra-
kowskiego.

J. M. P. Stefana z Wronowa Księskiego
Pisarza Grodzkiego/ Krakowskiego.

J. M. P. Piotra
Chrzastowskiego.

Artykuly ktore stanyły ięszce nie sa do Groda podane.
Proposicya zatym Krola J. M. per puncta krotko zebrana/
na osobnym exemplarzu komunikuje sie
z innemi pamieci godnemi skryptami.

PRZESTROGA.

Warowano iest przywileiem K. I. M. aby zaden nie wazył-
sie tych Merkuryuszow przedrukowac, ani przedrukowa-
nych przedawac, pod wina w przywileiu opisana.

W KRAKOWIE. PrzeszIANA ALEXANDRA
GORCZYNA. Dnia 6. APRILIS. A. 1661. Cum priuil. S. R. M.